

Mandel Zsigmond öngyilkos-kísérlete a Csillagbörtönben.

— Állapota nem életveszélyes. —

(Saját tudósítónktól.) A szegedi Csillagbörtönnek szombat óta kínos szenzációja van. Mandel Zsigmond makói terménykereskedő, akit tavaly októberben hadseregszállítási családok miatt hét évi fegyházra ítelt a szegedi törvényszék, szombaton délután két óra tájban cellájában revolverrel a szájába lött. Ha keze nem remeg és meg nem csuszlik, mikor a csövet torkának irányította, elkerülte volna a földi igazságszolgáltatást. Mandel nem sérült meg életveszélyesen, a golyó két fogát ütötte ki és az arcát lyukasztotta keresztül. Nem szállították kórházba, hanem a börtönben ápolják, ahol vasárnap a felesége, hétfőn pedig a nagynénje látogatta meg. Mandelt két izben kihallgatta dr. Harsányi Elemér, az ügyészség vezetője, de az elítelt arra vonatkozólag, hogy a revolvért honnan szerezte, minden felvilágosítást megtagadott.

A hét évi fegyházra ítelt hadseregszállító öngyilkossági kísérletének körülményeiről a következőket jelenti tudósítónk:

Mandel Zsigmondot októberben vonták felelősségre a szegedi törvényszéken hadseregszállítási családok és vesztegetés miatt. Egész csoport hadseregszállító került Mandellel a vádlottak padjára. Mandel volt közöttük a legintelligensebb, de egyben a legsúlyosabb bűnökkel terhelt is. Mint a szegedi, temesvári és nagyváradi körlet szállítójának bőségesen nyílt alkalmja arra, hogy az óriási mennyiségű szállítmányok közzé rosszabb árut csempésszen. Mandel élt is az alkalommal és a legsúlyosabb büncselekményeket követte el a hadsereggel szemben. 1915. februárjában került vizsgálati fogságba és egészen a tárgyalásig azon dolgozott a börtönben, hogy egy nagyobb szabású védőbeszédet készítsen. Védőbeszéde meg is lepte a bíróságot, de a tényekkel szemben mit sem használt: hét évi börtönre ítélték.

Az ítélet nem jogerős, a Kuria csak e hónap huszonhetedikén fog a felelősséggel foglalkozni. Mandel, ugylátszik, nem bizott abban, hogy a súlyos ítéletet megváltoztatják és ezért követte el az öngyilkos kísérletet.

Mandelt a Csillagbörtönben írodai munkára is alkalmazták, ugyancsak a többi elítelt hadseregszállító is. Amióta Mandel magára lött, a börtön vezetősége ezeket a kedvezményeket megszüntette.

Mandel úgy mutatta, mintha beletörődött volna sorsába, pontosan elvégezte a börtönírodában a dolgát, de titokban reménykedett azon, hogy a Kuria megsemmisíti a törvényszék ítéletét. Pár nap óta feltűnt a börtönben, hogy Mandel idegesebb, mint azelőtt, de nem tulajdonítottak fontosságot a dolognak.

Szombaton aztán kiderült, hogy Mandel csak színlelte a nyugalmat. Délután cellájában lövés dördült el. Az örök berohantak, ott találták Mandelt átlőtt arccal, véresen a földön fetrengve kinyában. A golyó két fogát kiszakította, keresztül ment az arcán s a nyeldeklet is megsértette. Sebesülése, mint azt a nyomban előhívott börtönorvos megállapította, nem életveszélyes.

A börtönőrök azonnal jelentették az esetet Müller Mór igazgatónak, aki szigorú vizsgálatot indított annak a megállapítására, honnan szerezte az elítelt a revolvért. Mandel minden felvilágosítást megtagadott, egyáltalán nem hajlandó vallomást tenni, nem akarja véletlenül sem elárulni, kitől kapta a fegyvert.

Dr. Harsányi Elemér vezető ügyész vizsgálatot tartott a börtönben, az eredményt azonban, a további nyomozás érdekében, — egyelőre nem bocsátja nyilvánosságra az ügyészség.

Mandel Makón lakó családját értesítették az öngyilkossági kísérletről. Felesége tegnap meglátogatta a börtönben. Csak néhány percig voltak együtt, mert Mandelt a találkozás nagyon felizgatta. Hétfőn délből Schwarcz Kálmánné, a nagynénje járt nála, akivel már váltott néhány szót. Mandel jobban érzi magát és pár hét alatt kiheveri a sérülést, bár ma még láza volt.

A Delmagyarország munkatársa felkereste Müller Mór, a Csillagbörtön igazgatóját, hogy a kínos esemény részleteiről felvilágosítást kérjen, azonban az igazgató kijelentette, hogy felvilágosítást nem adhat.

A háboru Szibillái.

(Saját tudósítónktól.) A babona béke idején is sokkal nagyobb körben elterjedt, semmint gondolk. És nemcsak az irástudatlan, egyszerű nép körében, hisz nem titok, misecoda előkelő, sőt legelőkelőbb klientelája van a madame Théának. Mindenkit izgat a titokzatos, rejtélyes jövő. Mindenkit, s míg a legtöbb halandó belenyugszik a jövő kifürkészhetetlenségébe, sokan sehogysem tudnak ezzel a lehetetlenséggel megalkudni. Hívó, jámbor emberek, liberális szabadgondolkodók egyformán állanak sokszor a miszticizmus varázsa alatt. Lélektani szempontból rendkívül érdekes feladat volna annak a kikutatása, hogyan lehetséges az, hogy dacára a természettudományok és a technika bámulatos haladásának az ősidőkből származó babona ma is virágzik. Párisban és Londonban ép úgy mint Berlinben vagy Budapesten, vagy — Mucsán. A babona ellen csak akkor lehetne hathatósan küzdeni, ha a lelkbuvárok ki tudnák fűrkészni az emberi természet minden titkát, amint egy-egy betegség ellen is csak akkor vehető fel eredményesen a küzdelem, ha a betegség természetét és okozóját az orvos a legpontosabban ismeri. Mert azaz, hogy a törvény és annak egyik közege, a rendőrség üldözi a jóseket és jósnőket, ezzel még nem írtottuk ki magát a babonát.

Pedig a babonának a teljes kiirtása nemcsak a modern kultúrának egyik elengedhetetlen követelménye, de magának az államnak is érdeke. Ép oly kötelessége, mint a ragályos betegségek elleni küzdelem. A ragályos betegségek megőrlik a testet, a babona pedig a polgárok szellemi életében okozza a legsúlyosabb károkat.

Családi perpatvarok, anyagi gondok, testi és lelki betegségek szinte ellenállhatatlanul odaviszik az embereket a kártyavetőnőkhöz, kézből vagy csillagokból jóslókhoz, spiritisztákhoz és a babona mindennemű kizsákmányolóihoz. A nemzeti vagyoni szempontjából sem lehet az államra nézve közömbös, hogy évenként ezeket meg ezeket, sőt százazreket vonnak el ezek a titokzatos ala-

kok a maguk holdogulására az ésszerű gazdaság elől. Ez azonban a kérdésnek csak az anyagi oldala. Sokkal nagyobbak azok a károk, amelyeket szellemi és erkölcsi téren okoznak a jóslással foglalkozók. Nem ritkán féltékenységet, lekéltenséget visznek bele a családi életbe, egyeseknek megbontják a lelki egyensúlyát, de vannak olyan áldozataik is, akiket vésses jóslataikkal egyenesen az öngyilkosságba kergetnek.

A mostani háborúval kapcsolatban ezer meg ezer asszony meg leány aggódik, remeg a haretéren küzdő férjeért, fiáért vagy vőlegényéért. Nem esodálkozhatnak, ha ezek ebben az aggodalomban, remegésükben ilyen lelkiismeretlen modern Szibilláktól — him és nőneműektől egyaránt — akarnak bizonyosságot szerezni kedvesük sorsáról. Még olyanok is, akik normális időkben maguk is teljesen normálisok, azaz nem babonások. Persze nem mindig és nem mindenki hagyja el megvigasztaltan a Szibillák rejtélyhelyét. A kártya, a kéz, vagy megymás azt mondja, hogy a férje nem tér meg ebből a háborúból, vagy ha igen, nyomorékan vagy egész életére beteg. Vagy hogy az illető az idegenben jól van, sőt nagyon is jól, mert egy fekete haju szép asszonyt mutat a kártya. S ha jóvá nem tehető károk keletkeznek ebből.

A háboru hangulata, izgalmai nem alkalmasak arra, hogy a baj gyökerét kikutassák az arra hivatott pszichológusok s azért egyelőre be kell érniük a rendőri beavatkozással. De ez legyen a lehető legszigorúbb a modern Szibillákkal szemben. A multkoriban a szegedi rendőrség hurokra kerített néhány ilyen elősdi, de még mindig nagy számban akadnak itt Szegeden ilyen lelkiismeretlen lélekrontók. Rendőrségünkre e téren még mindig sok teendő vár. Akarjuk hinni, hogy e feladatának is meg fog felelni és minden egyes esetben a legszigorúbb rendszabályokhoz fog nyulni. Békében is nagy az az anyagi és lelki kár, amit a babona e modern Szibillái, az emberi butaságnak vagy gyöngeségnek e hiénái okoznak, most a háboruban azonban még sokkal rombolóbb a működésük, ép ezért a legelőkelőbb utánjárással kipuhatolandók és a legkörülméletlenebb szigorral teendők lehetetlennek.

SZINHÁZ MŰVÉSZET

0000.

SZINHÁZI MŰSOR:

KEDD: *Önagysága ruhája*, játék. Páros.

SZERDA: *Tökéletes asszony*, operett. Páratlan.

CSÜTÖRTÖK: *Legénybucsu*, operett. Páros.

PÉNTEK: *A kisasszony férje*, játék. Bemutató. Páratlan.

SZOMBAT: *A kisasszony férje*, játék. Páros.

VASÁRNAP d. u.: *Varázskeringő*, operett.

A kisasszony férje. Pénteken kerül színre Drégely mulatságos új darabja, mely Budapesten és Bécsben egyaránt vígan halad az ötvenedik előadás jubileuma felé. Az előadás érdekességét növeli, hogy az előadás jelen lesz a szerző, aki Almássy igazgató meghívására Szegedre jön. A szintársulat a legnagyobb ambícióval készül erre a mulatságos újadásra, mely hihetőleg nálunk is sok előadást fog megérni.

Legénybucsu. Csütörtökön kerül színre Strauss nagysikerű operettje a Legénybucsu, melynek ez lesz a 10-ik előadása. A főszerepeket a jubiláris előadásban csak úgy mint a premieren Déry, Koháry, Miklóssy, Ocskay, Solymosi, Matány, Ferenczi, Ihász és Ungvári játsszák.

1111